

МҰЛМ \ Т. РЫСКҰЛОВ атындағы Казак Экономикалық Университет!
КЭЗЭУ / Казахский Экономический Университет имени Т. Рыскулова

«G-GLOBAL STUDENT»

СТУДЕНЧЕСКАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
ШКОЛЫ ПРИКЛАДНЫХ НАУК

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

УДК 338.48(063)
ББК 65.433
G 10

Составитель: **Михайленко Т.А.**, доцент кафедры «Туризм».
Рецензент **Байталасова К.А.**

G 10 **«G-GLOBAL STUDENT».** Сборник тезисов. Студенческой научной конференции. Школы прикладных наук. - Алматы: Экономика, 2014. 304 с.

ISBN 978-601-225-743-4

(Оорпик тезисов докладов студенческой научной конференции «O Global» Школы Прикладных наук содержит лучшие доклады студентов и магистрантов. Тематика докладов охватывает следующие проблемы социально-культурного сервиса, туризма, и т.д.)

Сборник тезисов докладов студенческой научной конференции «O Global» Школы Прикладных наук содержит лучшие доклады студентов и магистрантов. Тематика докладов охватывает следующие проблемы социально-культурного сервиса, туризма, и т.д.

УДК (38.48(063))
ББК 65.433

и т.д. Школа прикладных наук, 2014.
"Школа прикладных наук, 2014.
1. Школа прикладных наук, 2014.

Н.А. Назарбаев

«Главный смысл идеи G-GLOBAL заключается в том, чтобы предложить позитивную альтернативу хаотической динамике смены глобальных парадигм развития мира. Я убежден, что наш уникальный мир достоин жить в условиях конструктивной многополярности»

Роберт Манделл, Лауреат Нобелевской премии по экономике 1999 года (Канада)

«Я полностью поддерживаю инициативу Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева. G20 и G8 продемонстрировали свою слабость в анализе и выработке решений. В то же время, 90% стран не имеют голоса на этих форумах. Я считаю, что подход, предложенный Президентом, будет тепло принят большинством стран мира».

Финн Кидланд, Лауреат Нобелевской премии 2004 года

«Уверен, что создание коммуникативной площадки G-Global позволит всем нам взглянуть на новые идеи и высказать свое мнение, а дальнейшее обсуждение ключевых вопросов...»

Роберт Ауманн, лауреат Нобелевской премии по экономике, 2005

«На форуме профессор Джейкоб Френкель, который был в прошлом главой банка Израиля, упомянул, что есть самые разные, так называемые группы G, есть G7, есть G8 и G20 и G77, и все эти сообщества, в общем-то, в основном служат интересам тех кто «внутри». Ваша страна сумела добиться вхождения в этот клуб государств. Но так же эти сообщества и для тех стран, кто остался «вне», понимаете, есть интересы тех участников, которые не сумели войти в этот так называемый клуб. Идея G-Global предполагает отказ от подобной эксклюзивности, все являются ее участниками, у всех есть общая судьба, которую они разделяют с остальными странами, и это основной мотив G-Global»

Лорд Бренная, Член палаты Лордов Парламента ВБ

«Концепция G-Global - Президента Назарбаева - образец мышления XXI века, потому что она позволяет людям с идеями и возможностями высказывать свои мысли и, что не менее важно, действовать и решать сообща глобальные проблемы. Этот сетевой портал - очень хорошая площадка для дискуссий, эффективный ресурс глобального мышления. Он позволяет каждой отдельно взятой стране решить для себя - что для нее хорошо, что плохо, а также найти оптимальный мировой консенсус».

лып, алғашқылардың бірі болып гамбургер дайындаған еді. Бул компания келушілерді гамбургердің бағасының турақтылығымен жаулап алды, бірақ тағамның сапасымен қундылығы жөншеде компания басшысы Билли Инграма ойламады. 1940 жылдардың соңында ^БПе Савйе компаниясының мықты бәсекелеа болып McВопакГз компаниясы бой тузедь Сол жылдан бастап McОопакГз компаниясы алпауыт компаниялардың бірі болды.Токсаныншы жылдары гамбургер кедейлерге арналған зиянды тағам болып есептелсетш. Оны қала кешелерше гана уйаз-куйЫз адамдарга сататын болған. Тек кешшрек бул тағам ресторандарга жол тартты. Америкада эрбір 10 адамның тогызы кем дегенде айына бір рет McЭопаШ'з ресторанына барады. Америкалықтар 1970 жылы фаст-фудка 6 миллиард доллар жумсайтын едг Бул керсетюш 2011 жылы 142 миллиард долларга ест1.

Европа елдерше жылдам тамактану орындары Францияда 57%, Болгарияда 54% , Мексикада 53%, Германия 51% , Испанияда 43% , Венгрияда 35%-ды курайды екен.

Ресми деректерге сүйенер болсак, елдеп тек қдна фаст-фуд нарыгы 200 млн. долларга багаланып отыр. Осы тектес компанияларын жылдық кірістері кем дегенде 20-25 пайызга артып отыр. Буны тұтынушылар 45 жаска дейш әйелдер мен ер азаматтар. Тускі астан белек, пиццериялардың 2/3 белш енімді уйге және жумыска жетмзумен айналысып келедг Арнайы пиццаны онлайн сатып журген жүйелер де бар. Сондықтан, саладагы бәсекелеспк жоғары. Инвесторларды мейрамхана бизнесшц тез арада озш-езі актап алуы кызыктырып отыр. Орташа есеппен алар болсак, елде мейрамхана салына салынған инвестиция езш 2-2,5 жылда актап алады екен. Дегенмен, елдеп мейрамханалар аз гана уакыт снбек етед!. Олар езш ашылған куншеде актап алатындыктан, инвесторлар оган каржы салып отыруга дайын. Буызмет корсету саласындагы стандарттар - ендіріс саласындагы турлершен гер! жылдам жанарып отырады. Себебі, ойды жузеге асыру элде кайда жен^л. Одан тусетш пайда да кеп. Бір жумсаган каржыны бір аптада актап алуға болады. Мейрамхана бизнесше мамандар бір орында коп отырмайды. Бармендер мен даяшылардың басым беліші жумысын бхр жылда бірнеше рет езгерту! мумкш.

Іжа аспаз, директор мен басқарушыларга сураныс жоғары. Соңгы Сярнеше жылда отандың орта деңгеші мейрамханалар халық арасында жоғары сураныска ие бола бастады. Қазірп танда туындап отырған тағы бір мәселе бул сапалы демалыс орындарының жотгспеушшп. Себебі, мейрамхананың орналасқан жерше орай онда баратын тұтынушылардың санына байланысты. Қазір және Пуган дейш Казакстанның орталық қалаларындагы кешелерге сураныс бар. Осы жердеп бәсеке де біршама ескен.

ШАМШИДИН Г.А.

«ЭМК» мамандыгының 3 -курс студент!

Рылыми жетекші!:

Дабылтаева Н.Е.

ВЕРМЕМЭДЕНИЕТ - ОРГАНИКАЛЫҚ ЗАТТАРДАН ПАЙДА ТАБУ

Вермемэдениет - жанбыр курттары арнайы фермаларда кебейту. Ең, біршип сондай шаруашылықтар АҚДІ-та 40 жылдардың амғында пайда болды. К^азірп танда ол елде 700- ден астам жанбыр куртын вВретш шаруашылықтар жумыс жасауда.

Тагы да осындай жанбыр куртын есіру женшедеп шаруашылықтар баска да ірі қалаларда бар. Айтарлықтай, Улыбритания, 1 олландия, Германия және батыс Еуропа елдерше.

Жанбыр курттарына арнайы органикалық қалдықтарды беру пркылы бгз 2 нәтижеге

Біршпден, биогумус (жанбыр курттары аркылы еңделген те-|рк) осы тезекте кептеген пайдалы элементтер пайда болады

Екшшшен, балықтар мен кус асырайтын шаруашылықтарога кажет жацбыр курттар биомассасын алады. Бул ете тшмд

Жанбыр курттар жердің қунарлығын арттырады.

Топырақтың механикалық қурамының топырақ тузуде, топырақты ауыл шаруашылығы және баска максаттарга пайдалануға маңызы зор.

Топырактың механикалық құрамы мен оның кеуектілігі, су сыйымдылығы, ылғал етюзілігі, ылғалды жоғары кетеру қасиеті, қоректі заттарды жинау мүмкіншілігі, ауа - жылылық режимдері сияқты қасиеттері тығыз байланысты.

Ауыл шаруашылығына пайдалануға ең қолайлы топырақтар - құрамында құмды түрлері мен балшықты түрлері қабаттасып келетін құм-балшықты топырақтар. Бұл топырақтарда құмды бөлшектер мен балшықты бөлшектердің пайдалы қасиеттері үйлесе келіп, топырақтың ылғал - ауа режимдері жақсы ұстап, топырақ құнарлылығын арттырады.

Топырақтың морфологиясы. Топырақтың пайда болу процесіне ең тән құрылымның бірі - шешілу, яғни топырақтың морфологиясының қалыптасуы. Осы арқылы топырақтар бір-бірімен және езілуші тау жыныстарынан ажыратылады. Морфологиялық құрылымды жалпы топырақтың құрылымымен шатастырмау керек. Морфологиялық құрылым - топырақтың сыртқы пішіні.

Топырақтың морфологиялық құрылымын зерттеу үшін дәлелді жағдайда тәжірибелік шұңқырларды пайдаланады. Бұл ҚДСТІ алғаш рет В.В.Докучаев қолданған, осы күнге дейін бұл топырақтану ДВ институтында одан болып калды. Шұңқырды қазып, оның бөлігіне тәжірибелік, оған күн сәулесін түсіретін қараған кездетіні топырақтың бірікпелі қабаттарын бөлшегіп байқалады. Топырақтың әр қабаты өзіне тән сыртқы белгілермен сипатталады. Осы қабаттардың түріне қаран, топырақтың түзу процесі туралы қысқаша мәліметтер айтуға болады. Жауынқұртты, шұбалшан - жерқұрттары, азқылтанды құрттар тобына жататын құрттар тобы, өз құрамына әдетте [р] топырақта мекендейтін түрлері енеді. атылады. Тропикалық тілі түрлердің дене ұзындығы 2,5 мм дейін, (ТМД-да, 45 см дейін). Дене буылтықтарының саны 80 мен 450 дейін. Әр бір буылтықта жорғалауға қабілеті 8 ден бірнеше оншақты қылтандар бар. Кебінесе тропикалық ормандарда мекендейтін 1500 аса түрі бар; ТМД-да, 100 шамасында түрі кездеседі, кебінесе люмбрицид, (Биттілікші) тобына жататын түрлері. Топырақта мекендейтін түрлері терісін 8 мм-ге жететіндей іні қазады. Жауынқұртты

қобі жер бетіне түнде, күндізгі уақыттарда, жауыннан кейін ғана шығады, (осыдан аталады).

Шұбалшаңдар - нағыз топырақ қорықшылар. Сондай-ақ шұбалшаңдар - үй құстары мен балықтардың жемі. Судың іршілігіне азқылтанатын буылтық құрттардың да пайдасы зор. Олар су ішіне түсіп, тунбаны ішіне арқылы өте көп мөлшерде өткізеді. Сүйсініп су-қойма түсінеп топырақ қабатына ықпалын тигізеді. Сонымен бірге азқылтанатын құрттар ішіне ірілерімен қоректенеді. Демек олар суқоймаларын ішіне кіргенді қалдықтарынан газартуда да маңызды рөл атқарады. Денесі біркелкі сақина тәрізді буылтыққа бөлінген шұбалшаң түршіне кепжасушалы жандықтар буылтық құрттар ішіне жатады. Олардың денесі үш қабаттан тұрады. Денесінде ішіне қабырғасы мен ішіне мүшелер арасындағы ішіне соңғы қуыс - целом деп аталады. Екі жақты симметриялы. < оңғы қуыс әр сақиналы буылтықтарда қайталаынады. Сақиналы буылтықтар перде арқылы бөлінгенмен, ауыз және аналық тесік бар ішіне денесі бойлай созылады. Жүйке жүйесінің құрсақтық бөлігі және ең алғашқы түйік қанайналым жүйесі де бар. Денесінде екі қабаттындағы әрбір буылтықта будаланған қылтанакта ішіне пароподиялар орналасқан. Ол құрттың қозғалып жүру мүшесінде қызметін атқарады. Ал ішіне денесінде мұндай ішіне танактар болмайды. Буылтық құрттар жынысты және жыныс-бірікпелі жолмен келіседі.

БЕКБАУОВА Д.

«ЭМК», мамандығының 3 - курс студенті

Ғылыми жетекші:

Дабылтаева Н. Е.

«ЖАСЫЛ ОФИС» - ҚАРЖЫ ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ РЕСУРСТАРДЫ ҮНЕМДЕУ ТӘСІЛІ

Жасыл офис бағдарламасы 1988 жылы құрылған бүкіләлемдік ірі респубикалық қозғалысының бір жобасы болып табылады. Жоба 2002

жылы бастауын алып, бунде дамыган АКШ, Ресей сиякты мемлекеттерде кен етек жайып дамып отыр. Багдарлама экологиялык және экономикалык тшмдшк пен унемдшосп коздейд Гринпистш максаты бунде экологиялык апаттар зардабын керш жаткан Жер планетасын жасылдандыру, кокыстан тазарту, кез келген коршаган ортага кер! эсерш типзе алатын факторлардан жиренуге шакыру мен мемлекеттерде ю-шаралар втмзу. Жасыл оффис манызды жоба, себеб1 оның негизде заманауи талап бойынша кэсшкерл^кпн, даму шагындагы офис, ягни компания кызметкерлерш экологиялык тазалыкка тарту болып табылады.

бкшнике орай, елМ3де бул багдарлама мен талаптар кен етек ала алмай отыр, тек шетел компанияларында сураныска ие. Корин Ресей Федерациясының 2008 жылдан бер1 бет алып отырған багытына суйенш б1здш де багдарлама жасауымыз манызды. Жасыл о(())ис - компанияның ШЖК экологиялык саясатын экономикалык пммдБпкпеп уштастырып отырып жасалатын жобасы.

І кто офис? Себеб1, жумыс ютейтш адам вз уакытының уштен б1рбв...НОфш Іс(())КІзд|.().лонынсалауаттывмІрсалтынустануы мсм коршаган Ортага Двген дурыс кезкарасын калыптастыруына цвгсн утс І мои •кенд1пн айкыпдайды. Ресей багдарламасы 20 Кадамнан турады. Біз КвзакСТвН Республикасының элеуетпк ЭКОНОМИКалыкжагдайЫН начаргл алаотырыпжобаныщезнускасын усмлмиз. Егвр, влімВде Жасыл офис стандарттары мен талаптары орындалатын болса компаниялар келеб1 артышшылыктарга ивмденед!:

- Офист! жабдыктаудагы унемдшж
- Экологияга он эсер
- Жумыстыщ эффективт1 болуын камтамасыз ету
- Компания жайлы престижд1 позитиве ой калыптастыру.

Сонымен, б1рнеше маңызды кадамдар жасау аркылы компанияны жасылдандыру багытына бура аламыз.

1 кадам. Электр энергиясын унемдеу.

Электр энергетика саласы бунпн танда тек Казакстанды емес, букш элемд1 толгандырып отырған мәселе. Себеб1 дәстурл1 энергетика кездер! шектеуш, және гылыми-техникалык прогрессивп

<аман талабы бойынша энергияга деген сураныс кебейш отырады. Сол себепп нано технологиялар аркасында баламалы энергия м>здерш ойлап жасады. Мысал ретшде, Японияда электр энергия-еми кун коз1 аркылы алса, Улыбританияда жел купи аркылы энер-І иямен камсыздандыру орын алып отыр. Бакытка орай, энергетика саласы дамушы мемлекеттер ушш энергияны унемдеу максатында (Кана тэсшдер бар. Ресей тэж1рибесше суйенетш болсак, бар (ЛСКр энергиясын некурлым унемд1 тэсшмен жумсауды кездеп пампалардыщ (шамдардыщ) жана тур1 ойлап табылды.

2 кадам. Жылумен камту тэсЫ.

Жылу коп каржы мен энергияны талап ететш процесс. Сол І * "сип жылуды колмен не автомат™ багдарлау-баскаруга кошу м.щызды болып табылады. Колмен баскарылатын жылу куралдары компания ушш улкен шыгындардыщ алдын алады. Факт ретшде, | Ш имен жылуды ашып жабу жылуды 60% унемдейд1, Гринпис І м'.шшыларынын есептеу1 бойынша осы тэсшмен, карапайым бурагыш куралымен жылуга теленетш акшаны 3 есе унемдеу Мумкшднт бар. Жылуды кажет температурамен белмеде устап | \ руга сапасыз терезелер мен жапкышы жок еактер тоскауыл бо-ип.І.

3 кадам. Суды пайдалану.

Суды пайдаланганына карай елшемд1 телеу ушш есептепштер ор|пну мшдетп. Бул суга кеткен шыгынды 3 есе азайтуга мумкшдш 'к ІСД. Сонымен катар, су агатын кран ауызына арнайы унемдейтш | урал (насадки) орнату керек. Оның багасы 1500 тг болганмен, вз | \ ими 2 айда актап шыга алады. Есептепш пен кран ауыздыгы | уралы аркылы су шыгынын 20-40% азайтуга болады. Гринпис • прашныларының санагына суйенетш болсак, жылына шамамен ИМНЮг унемделедь

• 1 кадам. Маңызды сатып алулар мен жабдыктау мәселесь

Экологияга адамзат ю кимылдарының кер1 эсер етушщ б1р • І исГ1 рсГ1 |детутынушылыктауарлардыщжасапшыгарылуыболып Габылады. Олардыщ кайта ещпруге жарамсыз, адам денсаулыгына ИИДЫ элемвнттвр болуына байланысты Жасыл офис жобасына І ПШV кажегплпч мол. Комианиялардыщ Жасыл офис талапатары-

на сай болуының бір критерий ретінде техниканын халықаралық А, А+, А++ немесе Energy Star белгісінің болуымен ғана рұқсат етілуі керек. Мұндай тауарлар экологиялық зиянсыз ешкімдер болып саналады. Ыдыс жуатын машина бір рет жуганда 1 литр суды ғана жұмсайды, ал қолмен жуылған бұл су келемі бірнеше есе көп болады. Сондай-ақ күнше бір қызметкер кемінде 2 рет шай шетіш болса, термопод пайдалану тиімдірек болады.

5 қадам. Бір рет қолданылатын ыдыстар мен материалдарды тугындан шығару.

Мүлдем игершмейтін және ендеуге ушырамайтын, Жер планетасын қатты лақтау үдеріше себіш типтетіш материалдар бір рет қолданылатын ыдыстар мен заттар. Кез келген компания тугынатын тауар қоршағар ортаға зиянсыз болуы керек. Жиіаз бен сврелерде, қағаз қораптарында арнайы белгілер болған тауарды тугыну компанияның езіше де элемент де тиімді. PSC, PCP (Procter & Gamble), TSP (Total Soft Paper Free) белгілері бар тауарлар дурыс сертификата сай. Ақ қағазды тугыну компаниялардың бәрінде үлкен келемде жүзеге асады, жылына қағазға 900 мың тг жұмсалса, қайта еңделген қағаздарды тугыну арқылы осы шығынды 350 мың тг төмендетуге болады. жақсы тусы бұл қағаздар сапа жағынан темен емес, бірдей деңгейде. Қағазды басып шығару кезінде ысыраптық шығындық жағдайдың болмауы маңызды. Мысалы қағазды басып шығарғанда ею жақты басып шығаруды пайдалану қаншама ағаштардың қесішмеуше сегітін типтеді Себебі бұл тәсіл арқылы қағазды жұмсау екі есе үнемді болады.

6 қадам. Қоқысты қайта еңіру.

Офистеп қоқыс турмыстық қоқыстар сияқты кеп келемде болады. кебінесе, қағаздар, металдар, батарея мен темір терсекіп ұсақ түшір қоқыстар. Қарапайым қышкентай батарея 1 қуб топырақты пайдасыз етеді Аталмыш қоқыстардың барлығы дерліш қайта еңдіруге болатын заттар. Сол себепіп қоқысты тастаған кезде оларды сурыптап белек қаптарға не контейнерлерге тастау ете маңызды. Қыста қайта еңдіру зауыттары үшіш бұл ете ұтымды

қм дай болады. себебі жұмыс ею есе жеңілдетілед). Назар аударың туе, қоқысты сурыптап тастау кезінде оны барынша таза-ми, қолемші юцпрейп қайта ендеу зауытында ышғайлы жағдай гудырады.

7 қадам. Офистеп қаушеодж.

Орбір компания тазалық стандарттарына сәйкес түрлі турмыс тық химиялық қуралдарды пайдаланады, алайда қурамында КЛС-р фосфат, фосфит сияқты элементтері бар қуралдарды пайда-иппу жазылмайтын, яғни емі жоқ аурулардың тугына әкеп соғады. (Чымен қатар, қызметкерді қоршаған заттардың денсаулыққа ИИНСБВ болуы маңызды. Мысал ретінде, ПВХ (поливинилхлорид) бұтпн таңда арзандығы үшіш сапасыздығы мен адам денсаулығына (Ияндығы кеп етек алып отыр. ПВХ-ны кез келген зат қурамында, Пластик терезелерде, жасанды еден жапқыштарында, сере қамтағыштарда кездеседі Сол себепіп, зиянсыз линолиум, ағаш Гврезелер мен табиғи материалдан жасалған сапалы тауарларды ОЕБП алу тиімдітп. Бастысы, әрбір жұмысшы мен қызметкер езі жұмыс орнының қауіпсіз екендігі туралы сенімді болуы керек.

Қазақстан әлеуметтік экономикалық жағдайы Жасыл офис ұпымдастыруға жетілетіг. Жасыл офис бағдарламасының ель мпде дамуы үшіш бір ғана талап қажет - инфрақурылым болу. Іп(р)ақурылым масштабты аймақты алатын экономикалық аймақ болатындықтан, мемлекеттің қолдауы мен қатысуынсыз жү-цге асыру қиын болады. Мемлекеттің денсаулық сақтау ми-иистрліп мен қаржы министрліп қолдауымен жана жоба юке қосылуы керек.

Ұсыныс ретінде қәшшорындар мен табиғи тауар еңіруімен пшалысатын зауыттар мен фирмалар арасындағы байланысты ор-НІТатын бағдарламалық жобаны юке қосу. Қлин Қазақстан атты пағдарламалы ұйым ею саланы қосу мақсатында жұмыс жасай-ші. Парыққа жанадан енетін қәшшорындарға осы ұйым кенеамен Қвнсе жабдықтауды талап етін қойып, жанашыл бағытта офис жа-• Ылдандыру болады. Осылай, нарықта беріш орын алған езде де офистеп компаниялар заман талабына сай Жасыл офис үлпешде жасактанады.

и инфраструктурного развития всей республики.

Благодаря процессам глобализации, для которых характерно резкое усиление и усложнение взаимных связей и взаимных зависимостей в основных областях экономической, политической, общественной жизни, приобретающих планетарные масштабы, количество туристов, приезжающих в Казахстан по вопросам бизнеса и участия в международных конференциях, форумах несомненно растет. [5]

Несмотря на ряд имеющихся проблем, рынок корпоративного туризма продолжает уверенно расти. Данная тенденция сохранится на протяжении долгих лет, как в нашей Республике, так и за рубежом.

НУРГИСАЕВА А. ОЦАС А. Ж.
«ЭМК» мамандыгының 3 курс студенттер!
Гылыми жетекшіг:
Дабылтаева Н.Е.

КОЛОНЕРШІЛІК ШАГЫН ӨНЕРКӘСІП ОНДІРІСІ- ЭЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУДЫҚ ТӘСІЛІ

Колонер - ертеден калыптасқан өнер түрі. Казак халқының колонер! - бұл тунып турған қазына. Қолонермен айналысқан адамдарды колонер шеберлері деп атайды. Колонер шеберлер) газырлар бойы халықтың турмыстық қажеттіліктеріне қамтамасыз етіп келген халық шеберлері. Ең алғаш колонер қабілі кәсіптік білім ретінде Ыбырай Алтынсарин қарастырды. Ол 1883 жылы 15 қарашада колонер мектебі ашты. Мектепте алғаш 7 бала қабылданып, мұғалімдік қызметке Симбирсктегі техникалық училищесінің бітірілген шыққан Чарковский тағайындалады. Балаларды тілшілік өнерін уйрету үшін кешірек жергілікті жерде татар тіліндегі алынады, Бұл Қазақстандағы колонер жандануының алғашқы сатысы.

Дәркембай Шокпарұлы 1998 жылы елі турған Ақши ауылында мәдени-этнографиялық орталық ашты. Онда 5000 экспонаты

11 музей, 1 5000 ютап қоры бар ютапхана, жүздеген ғылыми зерттеу объектері, жарық көрген басылым материалдары, устахана, 11ми лаборатория орналасқан. Қазақстандағы колонершіліктегі ... ішкі. Қазіргі уақытта Қазақстанда колонершілікпен айналысатын ... ып қалыптасуы мен нақты жолдары тусында болып отыр. шернілісіне айналуы үшін қолайлы жағдайлар жасау бойынша и» ПҚ басым бағыттары мынадай шараларды қолдану бола-

Қаржылық қамтамасыз ету (микрокредиттік ұйым құру);
Институционалдық қамтамасыз ету (көрмелер, жәрменкелер ұйымдастыру, еңбекшілер еңбекшілер фирмалық дүкендер желісіне ашу);

Жобаларды конкурстық негізде қаржыландыру;

11мәдениеткерліктің қолдау (ақпараттық және құқықтық қамтамасыз ету, шеберханаларға үй-жайларды жеңілдету! Шарттармен беру, Колонершілікпен айналысатын құру).

1 им юр қазіргі арқылы мал терісіне еңбекшілер еңбекшілерінің 1 ірі* МММІІІ қорық еңбекшілерінің мысалынан. 1 ұр\ қара мал терісіне еңбекшілер МММІІІ қазак халқының турмысында қолданылатын бұйымдар, 1

!т < >сық және 4 қамшы жасауға болады. Осы бұйымдарды > || • |кеп шығындар мен сатудан тусында пайданы есептеді. пі 2 кезекке белгі қарастырды. 1 кезек - Терші еңбекшілері ... | пталады. Терші қелемі! - 1,8 м2, ал бағасы - 200тг. ідсуге кеткен шығындар-8045тг, Еңбек шығыны-23000тг. и 1М1,Г1,Ін-31045тг.

Н1 п Ошті еңбекшілері кезекке ішім - жағлан. Жағланның ау- І 035м2, ал қуны-60000тг. Материал қуны-5200тг, Еңбек0000тг. Жағланды жасауға кеткен барлық шығын - І\| іен пайда-6214тг.

Ім қорық. Қорық қуны - 8000тг, еңбек шығыны - І мрсықты жасауға кеткен шығын - 4796тг, тусында пайда Ни

қамшы. Қамшының қуны - 5000тг. Еңбек шығыны | т нуга кеткен шығын - 3042тг, тусында пайда - 1958тг. мы қсы бұйымдардың тауарлық бағасы - 96000тг. Ал

ббарлык буйымдардың ездик кундары - 67624тг. Ал буйымдарды сатудан тусетш пайда - 20454тг.

Бул кестелерден бздш туйшдейптмгз колненер ксб1мен айнал ыскан пайдалы. Колненер ксб1мен айналыскан экономикалык жагынан, элеуметпк, мэдени тургыдан даму жолы және де колданылган материалдар экологиялык жагына таза ешмдер болып табылады. Ата-бабамыздан мура болып келе жаткан колненер буйымдарының дамуы шетел инвестицияларын тарту жолына мумкшдж береть

САБЫТХАНОВАМ.1

«ЭМК» мамандыгының 3 курс студент.1
Рылымжетекш'г.1
Дабылтаева Н.Е.1

АКВАМЭДЕНИЕТ - ТАМАЦ ОНЕРКЭСІБШЩ СУРАНЫСЫ ЖОГАРЫ САЛАСЫ

«Адамга балык берсец оны бр кун тойдырасьш, оган калай I аулау керек екендиш уйретсен букш емлр1 бойы тойдырасьш» I деген Ляо Цзыдыш сездер1 нак осы заманныш талабына арналып] айтылган юпеттес. Қазірп нарыктык экономика жагдайында б1згв| кереп де осы емес пе? Ягни, сапалы балык есру мен аулаудыш технологиясын игеру. Игершген технологияны ел болашагы уния жузеге асыру. Осы максатта балык оарудш альтернативт! багыты болып табылатын ол - аквамэдениет.

Аквамэдениет непз! тушы суда балыктарды есрумен тыгым байланысты. Оның тарихи даму кезещ ен кем дегенде 4 мыщ жылн ды курайды. Осыдан 3750 жыл бурын Кытай елгаде балык еаругв арналган шппргм тоғандар болган, кешшрек, бул балыктарды есру тауарлык мэнге ие бола бастады. Бул шаруашылык бертп| келе Месопотами, Ежелп Египет, Греция мен Римде және XVII гасырда Жапонияда устрица, ягни моллюскшердш жеуге болаты! тур! және тещз ирекшелер!, ал кешшрек тещз балдырларын всШ

и* алынды. Осылайша, Испания жыл сайын 160 мыщ, Голлан- нил мой Франция - 80-100 мыщ тонна, Кытай 120 мыщ тоннадан ш .1 Ил:лия 25 мыщ тонна тонна мидий (тещз моллюсккп), ал АКШ 100 мыщ тонна моллюскшщ жеуге болатын тур1 - устрица алады. [уиисжузшк аквамэдениет ешм1 4 млн тоннадан асып туспесе юс. Балык шаруашылығы элем елдершщ ЖЮ - нщ 0,5 -2,5% |' шип белнш алады.Цазакстанда бул керсеткш ЖЮ - нщ ¹¹)1% гама. Егер де 30 жыл квлемшде экономикалык проблемма- йр прын алмаса, аквамэдениеттш дамуы 10 есеге жоғарылауы нмпл дсйд1 эксперт- мамандар. Бул деректер аквамэдениеттш щ дешн суранысы жоғары сала болғанының және де солаймпа беретшдишщ б1рден бгр дэелель (риис, Цазакстанныц Европа елдер1 және Тынык мухиты ' |шдагы елдер сиякты тарихы теренде деп айта алмаймыз. I «м ига дейш елМ1зде б!р гана балык шаруашылығы болган. ' ||им КОКП -ның «Балык ешцркпн және ешпрюш дамы- йрплнры» макаласынан кейш, ел аумагында 14 шаруашылык I и щ Полатын. || |м.лдениет - балык және су жэндктерш, балдырларды III лд1руге тауарлык максатты дамытуга, биотурленд1руд1 • I Гни ытталган шаруашылык тур1. КР - да 48 262 кел бар. " I ' М8-1 ауданы 1км2 - тан аспайды. Олардыш кеп белпп месс ашылау және аквамэдениет максатында колдану ' | ||шмд|.1 болып табылады. Мына колдер - табигаттыщ бе- нп | сск1лд1. Бірак, б1з сол сыйдыщ езш калай дурыс, эр1 ИИ.1 папу керекпн бшмей келем1з. Қазірп танда 1791 шпруишылығының су коймалары бекгплген. Осыган пм1зде қазірп тацда 50 шакты гана аквамэдениет, |ц<1К1Ы жасанды жолмен есретш шаруашылык кызмет ф негпшен форель(бахтах) (49% барлык ешцргстен) ' I карм) балыкты (21%) аулаумен айналысады. Элемдш ' I нщ иБ1рше жупнер болсак, бахташ шаруашылығы р уш(и ец тилмд1, пайдага кеп кенелтетш кэсштердш лнГ>млады. Мысалга алатын болсак, КР-да Талгарда |""|п и.) шаруашылығы бар. Оның егес! экс премьер ми-

Жузеге асыруга багытталган багдарламалар:

- Кдзакстан Республикасында агроенеркэштк кешенд1 дамыту женшдеп2010-2014 жылдарга арналган багдарлама;
- Казакстанныц 2020 жылга дейшп балык шаруашылыгын дамыту багдарламасы;

Кррытындылай келе, эрб1р жоба ез уакытына сай пайда болады депм келедь Ксшрп девальвация Отандык ешмнц болуын талап етсе, экологиялык ахуал, ел аумагындагы езен, келдер1м1здц тартылуумен байланысты балык шаруашылыгын жасыл экономика багдарламасына сай дамытуды кажет етуде. Трансшекаралык келдердц шаруасы казырп танда мээ емес, келешекте не болмак? Осы орайда, жасыл экономиканын тарихпен дэделденген саласы, ягни аквамэдениетп б1здц ел!М13 дамытуды колга алууы непзд1 шеппм болмак.

ЕСЕМБЕКОВА А.Н

студент 2 курса спец. СКС

Научный руководитель:

Тлепова А.С

ФРАНЧАЙЗИНГ В СФЕРЕ УСЛУГ

Сфера услуг играет немаловажную роль в экономическом и социальном развитии государства. Во-первых, создание базы качественного обслуживания населения определяет уровень социального благосостояния, а активизация бизнес-процессов № данной отрасли обуславливает рост числа субъектов малого и среднего предпринимательства, что положительно для отечественной экономики. Большим подспорьем в развитии предпринимательства в сфере услуг являются франчайзинговые отношения. Франчайзинг представляет собой вид отношений между рыночными субъектами, когда одна сторона (франчайзер) передаёт другой стороне (франчайзи) за плату право па определен

ИМИ вид бизнеса, используя разработанную бизнес-модель его ния. Это развитая форма лицензирования, при которой одна тропа (франчайзер) предоставляет другой стороне (франчайзи) ИО'шездное право действовать от своего имени, используя то- " |рпые знаки или бренды франчайзера. Филип Котлер выделяет и тощие признаки франчайзинга:

франчайзер получает отчисления за использование своего товарного знака;

франчайзи выплачивает начальный взнос за право стать частью системы;

франчайзер предоставляет франчайзи систему ведения бизнеса. . [Bookз.\$oo\$le.к2/Book5 /Котлер Ф. Маркетинг-менеджмент].

Приюгипом современной системы франчайзинга принято щи. систему продаж и обслуживания швейных машин Зингера, иптель всемирно известной компании «8t\$eg \$e\уш\$ тасЫпе |шиу» Исаак Зингер стал родоначальником современного III |.ппинга. Начиная с 1851 года, фирма Зингера заключала ||бш1нмы, договором передавалось право на продажу и ремонт '•ими. машинок на определённой территории Соединённых НйШН Им момент организации первой в мире полноценной ||||1Пговой системы фирма Зингера обеспечила массовое |деп10 швейных машин, позволяющее поддерживать са- \)рентные цены, но при этом не имела налаженной си- рнниса, которая позволила бы организовать обслуживание 9МОИИ машин на всей территории США. В связи с этим и щи франчайзинговая система, которая предоставляла щи независимым фирмам исключительные права продавать I I пин II, швейные машины на определённой территории. Эти И'!...изы, но своей сути, были действующими дистри- ими соглашениями с дополнительными обязанностями Ни (дилера) обслуживать машины.[п.\У1К1речHa.or\$/'1k1/ и пш |